

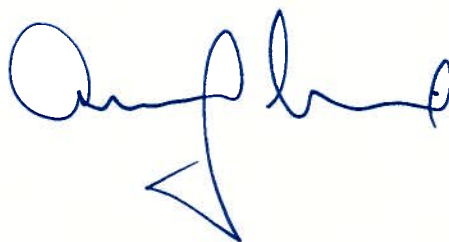
Prezident Slovenskej republiky

Číslo: 6095-2015-KPSR

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 25. novembra 2015,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej
starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa
menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Predkladá:
Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Andrej Kiska', with a stylized flourish at the end.

Bratislava 14. decembra 2015

Prezident Slovenskej republiky

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 14-12-2015		
Číslo spisu: PRED-921/2015		
Listy: 11-	Prílohy: 115	
RZ	ZH	LU

Bratislava 14. decembra 2015
Číslo: 6095-2015-KPSR

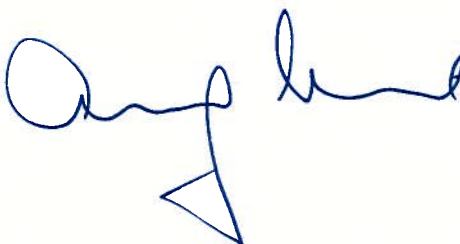
Vážený pán predsedu,

podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 25. novembra 2015, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Vzhľadom na obsah pripomienok k vrátenému zákonu uvedených v rozhodnutí, moja účasť na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky nie je nevyhnutná. Dovoľujem si Vás, vážený pán predsedu, požiadať o doručenie môjho rozhodnutia všetkým poslancom a o prerokovanie vráteného zákona v Národnej rade Slovenskej republiky bez mojej účasti.

Vrátenie zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky odôvodní Stanislav Gaňa, riaditeľ odboru legislatívy a milostí Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

S pozdravom

Vážený pán
Peter Pellegrini
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky
Bratislava

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 25. novembra 2015, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní schválila zákon so zmenami, ktoré sú uvedené v časti III.

II

1. V čl. I štrnástom bode vložených § 80aa až 80aw schváleného zákona sa ustanovuje základná zložka mzdy v závislosti od vykonávaných pracovných činností pre vymedzený okruh zdravotníckych pracovníkov podľa § 27 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Sú nimi zdravotnícki pracovníci, ktorí vykonávajú zdravotnícke povolanie farmaceuta, sestry, pôrodnej asistentky, fyzioterapeuta, verejného zdravotníka, zdravotníckeho laboranta, záchranára, zubného technika, technika pre zdravotnícke pomôcky, farmaceutického laboranta, maséra, ortopedického technika, zdravotníckeho asistenta, zubného asistenta, sanitára, ako aj iní zdravotnícki pracovníci, ktorými sú logopéd, liečebný pedagóg, psychológ, fyzik a laboratórny diagnostik.

Podmienkou je, že ide o zdravotníckych pracovníkov a iných zdravotníckych pracovníkov, ktorí sú v pracovnom pomere u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý prevádzkuje zdravotnícke zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti, a v prípade zdravotníckych záchranárov aj u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý prevádzkuje ambulanciu záchrannej zdravotnej služby.

Zo všeobecnej časti dôvodovej správy k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 1780) vyplýva, že nadväznosť na vykonávané pracovné činnosti je v súlade s nariadením vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

Koeficienty pre minimálnu výšku základnej zložky mzdy sú preto osobitne ustanovené na výkon odborných pracovných činností, výkon certifikovaných pracovných činností a na výkon špecializovaných pracovných činností v jednotlivých zdravotníckych povolaniach a sú závislé od priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa priznáva základná zložka mzdy. Tento mechanizmus zabezpečí valorizáciu minimálnej výšky základnej zložky mzdy.

2. Národná rada Slovenskej republiky sa 1. februára 2012 uzniesla na zákone č. 62/2012 Z. z. o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a ktorým sa dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Prvý námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania o súlade uvedeného zákona s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2 a čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 36 písm. a) a čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 1 Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd uznesením sp. zn. PL ÚS 13/2012 Z. z. z 11. júla 2012 prijal vec na ďalšie konanie a pozastavil účinnosť uvedeného zákona (uznesenie uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 218/2012 Z. z.).

Ústavný súd ďalej v uvedenej veci vyslovil, že zákon č. 62/2012 Z. z. o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a ktorým sa dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (prvý bod nálezu ústavného súdu uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky č. 288/2013 Z. z.).

V odôvodnení nálezu ústavný súd okrem iného uviedol, že verejný záujem na mzdách sestier môže byť príliš zaťažujúci vo vzťahu k majetku poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Verejný záujem na zvýšení platov sestier je vykúpený neprimeranou a náhlou záťažou do majetku neštátnych poskytovateľov, čo znamená, že právna úprava vykazuje neproporcionalitu, pretože jednostrannejšie sleduje len jednu ústavnú hodnotu. Dochádza tak k ústavnému nesúladu nie podstaty, ale kvantitatívnych parametrov namietanej úpravy.

(Domnelá) ekonomická nepodloženosť zákona nie je, tiež podľa odôvodnenia nálezu ústavného súdu, v zásade validný ústavnoprávny argument, ak sa týka štátnych poskytovateľov ako zamestnávateľov, kde chýba ochrana majetkovej sféry.

Uvedený zákon upravoval minimálne mzdové nároky sestier a pôrodných asistentiek odmeňovaných mzdou v pracovnom pomere, vrátane sestier a pôrodných asistentiek odmeňovaných podľa zákona č. 553/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Sadzby minimálnych mzdových nárokov zohľadňovali dĺžku výkonu praxe, dosiahnutý stupeň odbornej kvalifikácie, prípadne vykonávanie riadiacej funkcie a organizačnej funkcie. Takto určená sadzba bola v rozpätí od sumy 640 eur do 928 eur mesačne. Sadzby minimálnych mzdových nárokov sa mali každoročne valorizovať o percento medziročného rastu minimálnej mzdy.

3. Z prerokovania vládneho návrhu zákona (tlač 1780) v Národnej rade Slovenskej republiky a z vyjadrenia zástupcov Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek vyplýva, že aj keď zákon č. 62/2012 Z. z. nenadobudol účinnosť, na základe tohto zákona boli upravované mzdy sestrám a pôrodným asistentkám v štátnych nemocniciach. Ich mzda je v súčasnosti spravidla vyššia (vzhľadom na valorizáciu), ako boli ustanovené minimálne mzdové nároky podľa tohto zákona.

4. V súvislosti so schváleným zákonom sa na mňa obrátila Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek, Slovenská komora fyzioterapeutov, ako aj jednotlivo viaceré sestry, so žiadosťou o jeho vrátenie Národnej rade Slovenskej republiky. Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek poukázala najmä na nedostatočný

dialóg s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky týkajúci sa ich legitímnych požiadaviek v súvislosti s odmeňovaním sestier a pôrodných asistentiek.

Podľa požiadaviek Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek tiež v schválenom zákone najmä v ustanovenej minimálnej výške základnej zložky mzdy nie je zohľadnená dĺžka výkonu odbornej praxe, postupné zvyšovanie koeficientov podľa dĺžky vykonávanej praxe a ustanovenie miezd pre všetky sestry a pôrodné asistentky; schválený zákon neutvorí podmienky na prísun nových sestier a pôrodných asistentiek do praxe. V tejto súvislosti Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek poukázala na pretrvávajúce nedostatočné mzdové ohodnotenie sestier a pôrodných asistentiek, nedostatočné personálne obsadenie poskytovateľov zdravotnej starostlivosti sestrami, s čím je nevyhnutne spojený výkon práce nadčas (prevažne bez ohodnotenia), hrozbu ich migrácie do zahraničia a na nezáujem o výkon zdravotníckeho povolania, čo môže v blízkej budúcnosti znížiť kvalitu poskytovania zdravotnej starostlivosti. Vyjadrila tiež obavu, že sestry a pôrodné asistentky nemajú garanciu v prípade, ak ich mzda bude ku dňu účinnosti schváleného zákona vyššia než minimálna výška základnej zložky mzdy podľa schváleného zákona, že zamestnávateľ im doterajšiu mzdu nezníži. Podporu požiadaviek Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek vyslovila aj Slovenská komora fyzioterapeutov.

5. V dôvodovej správe k vládnomu návrhu zákona (tlač 1780) absentuje finančné krytie zákonom priznaného práva z verejných zdrojov. Schválený zákon má rozpočtovo nekrytý vplyv na schválený rozpočet verejnej správy, ako aj na kapitolu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v súvislosti s úpravou miezd v zdravotníckych zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti.

V doložke vybraných vplyvov časti A. 3 bode 3 Sociálne vplyvy sa len konštatuje, že „Návrhom zákona v časti týkajúcej sa odmeňovania zdravotníckych pracovníkov sa predpokladajú pozitívne sociálne vplyvy, ktoré sa budú týkať cca 38 050 zdravotníckych pracovníkov.“.

V dôvodovej správe k vládnomu návrhu zákona teda nie je vyčíslený jeho finančný dosah tak, ako sa to ustanovuje v § 68 ods. 3 prvej vete zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky. Povinnou súčasťou dôvodovej správy musí byť zhodnotenie súčasného stavu najmä zo spoločenskej, ekonomickej a právnej stránky s uvedením dôvodov potreby novej zákonnej úpravy, spôsobu jej vykonávania, jej hospodárskeho a finančného dosahu, najmä vplyvu na štátny rozpočet, nároku na pracovné sily a organizačné zabezpečenie, ako aj rozbor ďalších otázok nevyhnutný na všestranné posúdenie návrhu zákona.

V tejto súvislosti je nevyhnutné tiež uviesť, že rozpočtové krytie miezd zdravotných sestier, pôrodných asistentiek a ostatných zdravotníckych pracovníkov uznesením Národnej rady Slovenskej republiky k vládnomu návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2016 a k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2016 až 2018 (tlač 1700), ktoré Národná rada Slovenskej republiky schválila 20. novembra 2015, nepovažujem za dostatočnú rozpočtovú garanciu.

Aj keď oceňujem snahu zákonodarcu, že oproti zákonu č. 62/2012 Z. z. rozšíril úpravu minimálnej výšky základnej zložky mzdy aj na ďalších zdravotníckych pracovníkov, vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj na prebiehajúce podávanie hromadných výpovedí sestrami vo viacerých nemocniciach, čo môže mať za následok nedostatočné zabezpečenie poskytovania zdravotnej starostlivosti, navrhujem čl. I štrnásty bod schváleného zákona vypustiť.

Vrátenie zákona utvára priestor na odbornú diskusiu a na opätovné prehodnotenie všetkých aspektov schválenej právnej úpravy tak, aby výsledné riešenie bolo na prospech všetkých zainteresovaných strán.

III

V nadväznosti na pripomienky uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní schválila zákon s týmito zmenami:

V čl. I sa štrnásty bod až šestnásty bod vypúšťa.

Doterajší sedemnásty bod až dvadsiaty siedmy bod sa označujú ako štrnásty bod až dvadsiaty štvrtý bod.

Bratislava 14. decembra 2015